

Финансов сектор: ОЦЕНКИ И ОЧАКВАНИЯ

ISSN 2367-4733

#1
2017

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на финансите

Изданието „Финансов сектор: оценки и очаквания“ на Министерството на финансите включва 4 тримесечни обзора, които представят очакванията на широк кръг финансови посредници по отношение на основни макроикономически показатели и фактори, които се отнасят до извършваната от тях дейност. Целта на изданието е да оцени средата, в която функционират финансовите посредници и да определи факторите, които оказват значимо влияние върху тяхното поведение.*

Изследването е осъществено на базата на анкети, като събраните отговори се обобщават така, че отговорите на отделните участници в анкетата остават анонимни и не се оповестяват публично. Търговските банки са отговаряли само на анкетата, предназначена за търговски банки, независимо че някои от тях изпълняват и дейност на инвестиционни посредници.

** Тези оценки и очаквания може да не съвпадат с анализите и прогнозите на Министерството на финансите. Изследването не трябва да се възприема като препоръка за инвестиране или вземане на решение за ползване на услугите на финансовите посредници. МФ не поема отговорност за понесени загуби от трети лица, вследствие използването на информация, публикувана в изследването.*

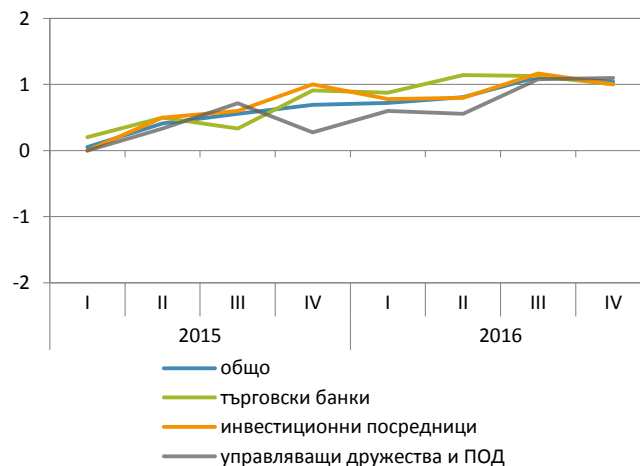
Икономическа ситуация

1. Текуща икономическа ситуация и икономически растеж

Оценката на финансовите посредници за текущата икономическа ситуация за последното тримесечие на 2016 г. продължава да бъде положителна, като претегленият общ балансов резултат остава близко до равнището си от предходното изследване. Очакванията им от тогава се сбъднаха с оглед на отчетните данни за реализирания икономически растеж в страната през третото тримесечие на 2016 г. от 3.2%.

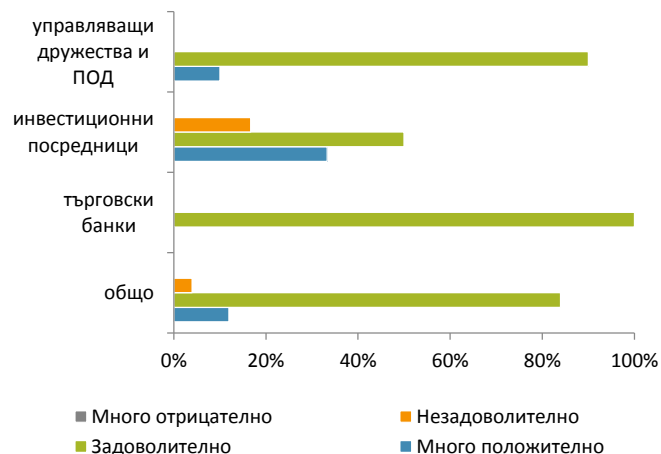
Оценката за текущата икономическа ситуация остава положителна. Очаква се леко забавяне на икономическия растеж през първото тримесечие на 2017 г.

1-1. Как оценявате текущата икономическа ситуация в страната?

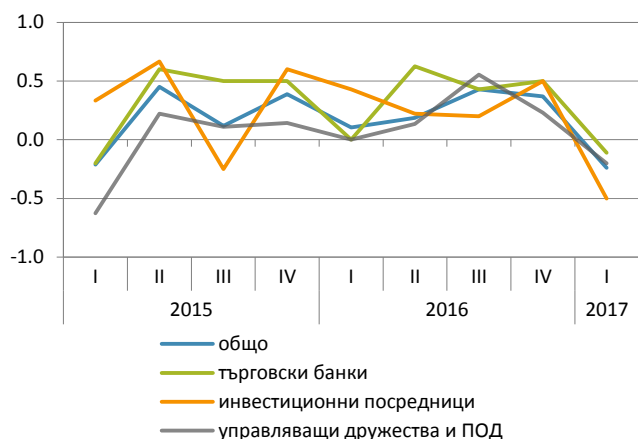

Заб.: Оценките на финансовите посредници за текущата икономическа ситуация са представени чрез претеглен показател. Когато той е близък до 2, това означава, че текущата икономическа ситуация се оценява много положително. Съответно, когато показателят е близък до -2, то текущата икономическа ситуация се оценява много отрицателно.

– отговори по тип финансови посредници

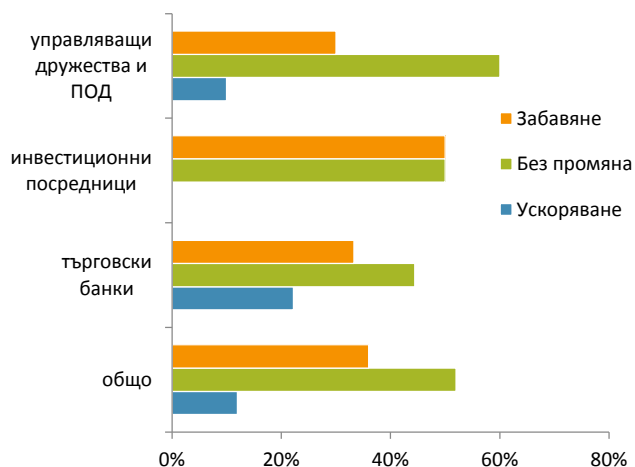

1-2. Какви са очакванията Ви относно годишния темп на икономически растеж през първото тримесечие на 2017 г. спрямо четвъртото на 2016 г.?

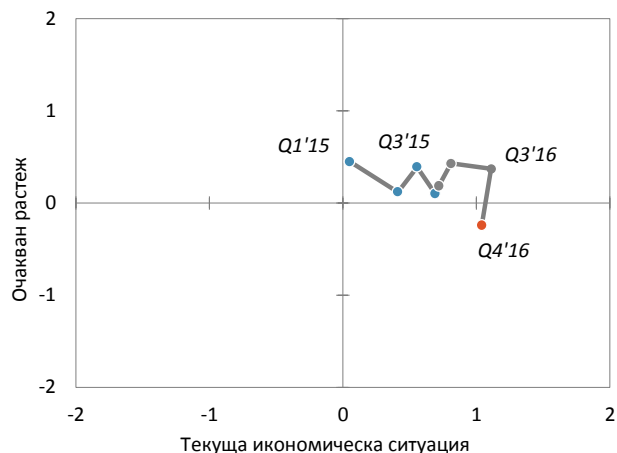
Заб.: Очакванията за икономическия растеж са представени чрез претеглен показател. Когато той е близък до 1, това означава, че финансовите посредници очакват ускоряване на икономическия растеж. Съответно, когато показателят е близък до -1, то съществуват очаквания за неговото забавяне.

– отговори по тип финансови посредници

Въпреки положителната оценка на текущата икономическа ситуация анкетираните посредници очакват икономическият растеж да се забави в началото на 2017 г. Общият индикатор за бизнес климата през декември 2016 г. остана близо до стойността си спрямо ноември, а оценките в търговията на дребно и услугите се влошиха. Очакванията на предприемачите от бизнес анкетите на НСИ през декември показват, че те предвиждат общият обем на поръчките в промишлеността да намалее през следващите три месеца, а очакванията им за бизнес ситуацията през следващите шест месеца се влошават.

1-3. Оценка за настояща и бъдеща икономическа ситуация

Заб.: Оценката за настоящата и бъдеща икономическа ситуация комбинира обобщените очаквания на финансовите посредници за двете величини.

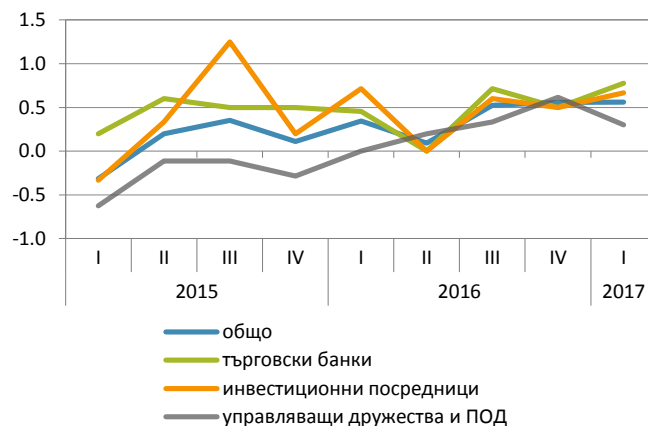
2. Инфлация

Финансовите посредници очакват отрицателната инфлация да продължи да се забавя. Балансовата им оценка нарасна минимално спрямо предходното издание. Тяхната преценка от него се потвърди от отчетните данни, както по националния, така и по хармонизирания индекс на потребителските цени. През последното тримесечие на 2016 г. дефлацията продължи да се забавя на годишна база, основно поради възстановяването при международните цени на суровините.

Очакванията на финансовите посредници за първото тримесечие на 2017 г. са в синхрон с оценките на работодателите. Бизнес анкетите на НСИ от декември 2016 г. относно очакванията на фирмите през следващите 3 месеца за движението на цените са за повишение в промишлеността и търговията на дребно, докато в строителството се очаква запазване на нивото от предходното тримесечие.

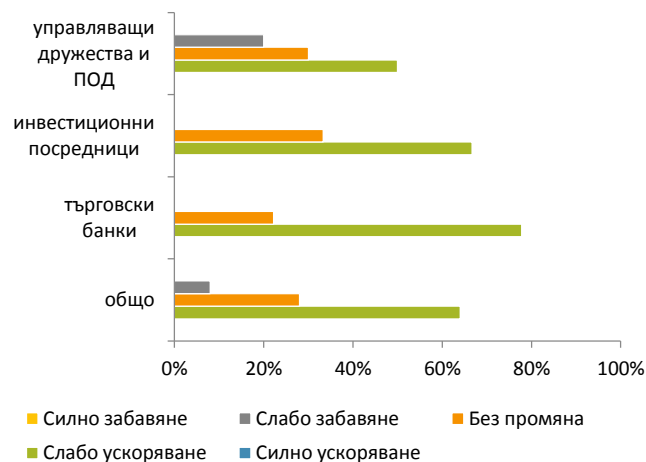
Забавяне на отрицателната инфлация в страната през първите три месеца на 2017 г.

2-1. Инфлационни очаквания

Заб.: Инфлационните очаквания на финансовите посредници са представени чрез претеглен показател. Когато той е близък до 2, това означава, че финансовите посредници очакват значително ускоряване на инфлацията. Съответно, когато показателят е близък до -2, то съществуват очаквания за значително забавяне на инфлацията. При наличието на дефлация в икономиката, отговор "повишение" следва да се тълкува като забавяне на дефлационния процес, а отговор "намаление" означава задълбочаване на дефлацията.

– отговори по тип финансови посредници

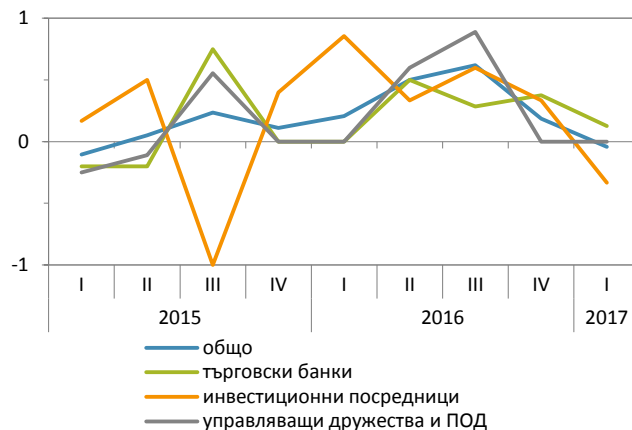
3. Заетост

Общата претеглена оценка на анкетираните за заетостта в това издание премина на отрицателна територия за първи път в последните две години, но остана близко до нулата. Финансовите посредници предвиждат заетостта леко да намалее на годишна база спрямо равнището си от предходното тримесечие. Това е в синхрон и с очакванията им за бъдещата икономическа ситуация и забавяне на темпа на икономически растеж.

Последните оценки на работодателите, от бизнес анкетите на НСИ от декември 2016 г., относно движението на персонала в търговията на дребно през следващите три месеца, също показват очаквания за намаление. В промишлеността балансовата оценка остава на положителна територия, но намалява последователно през последните три месеца на 2016 г.

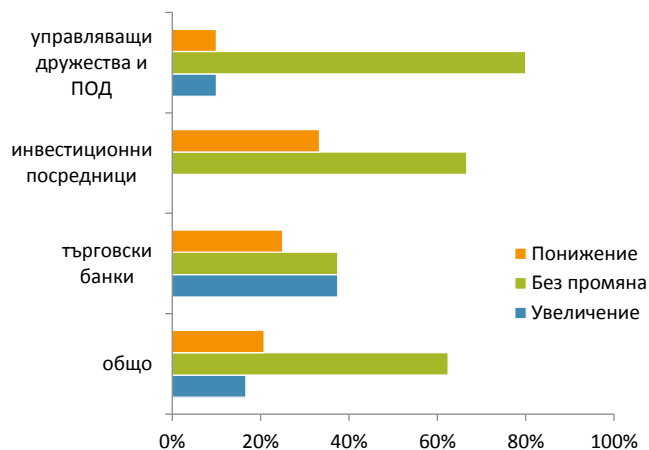
Заетостта на годишна база леко ще намалее през първото тримесечие на 2017 г.

3-1. Какви са очакванията Ви за изменението на заетостта на годишна база през първото тримесечие на 2017 г. спрямо четвъртото на 2016 г.?

Заб.: Очакванията на финансовите посредници за изменението на заетостта са представени чрез претеглен показател. Когато той е близък до 1, това означава, че финансовите посредници очакват силно увеличение на заетостта. Съответно, когато показателят е близък до -1, то съществуват очаквания за силно намаление на заетостта.

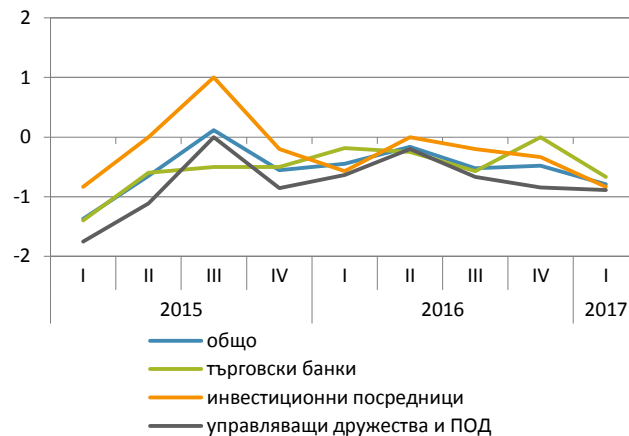
– отговори по тип финансови посредници

4. Валутен курс

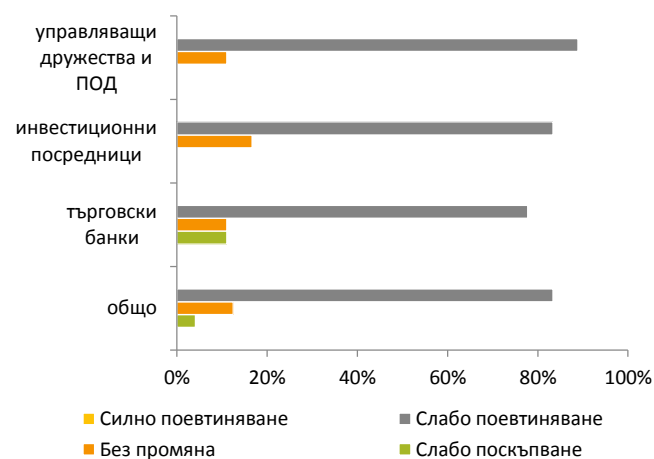
Финансовите посредници засилват очакванията си за поскъпване на щатския долар спрямо лева (еврото) през първото тримесечие на 2017 г. спрямо последното на предходната година. За разлика от разнопосочните отговори в предходното издание, в настоящото мненията на отделните групи анкетирани конвергираат към общото очакване с много висока категоричност. Прогнозите за слабо поскъпване на долара през четвъртото тримесечие на 2016 г. се оказаха верни, макар и леко консервативни. „Зелената“ валута спечели значителна територия спрямо еврото, за което допринесоха фактори и от двете страни на Атлантическия океан. В САЩ, освен предимно позитивните макроикономически данни, в полза на долара повлияха обещанията на новоизбрания президент Доналд Тръмп да използва инструменти на фискалната политика в подкрепа на икономическия растеж. Поскъпването на щатската валута бе силно подкрепено и от второто в близката история повишение на основната лихва от страна на Федералния резерв през декември. От своя страна, негативно отражение върху единната европейска валута имаха запазването на експанзионистичната монетарна политика

4-1. Какви са очакванията Ви за движението на номиналния курс на лева към щатския долар през първото тримесечие на 2017 г. спрямо четвъртото на 2016 г.?

Заб.: Очакванията на финансовите посредници за движението на номиналния валутен курс на лева към щатския долар са представени чрез претеглен показател. Когато той е близък до 2, това означава, че финансовите посредници очакват силно поскъпване на лева спрямо щатския долар. Съответно, когато показателят е близък до -2, то съществуват очаквания за силно поевтиняване на лева.

– отговори по тип финансови посредници

на ЕЦБ и в не по-малка степен опасенията относно политическата стабилност в страни като Франция и Италия на фона на BREXIT и изборът на Тръмп в САЩ.

В началото на 2017 г. курсът долар/евро пое в посока обратна на общо прогнозираната за първото тримесечие, след като доларът отстъпи известна част от позициите си. Това беше свързано с встъпването в длъжност на новия американски президент и създалата се краткосрочна несигурност в пазарните участници относно фактическата посока на политиките му. Негативно за долара се отрази и по-слабият от очакваното ръст на БВП в САЩ за последното тримесечие на 2016 г. Въпреки това, очакванията на анкетиранията в полза на долара са оправдани. През март Фед най-вероятно ще продължи да затяга паричната си политика, а пазарите все още са с позитивни нагласи към намеренията на новата американска администрация за намаляване на данъците и за фискални стимули на икономиката. На този фон, в Европа не са затихнали опасенията за засилване на позициите на националистическите движения в големите европейски икономики, които имат негативен ефект върху стойността на единната европейска валута.

*Очаква се по-значително
поскъпване на долара спрямо
лева (еврото) до края на март.*

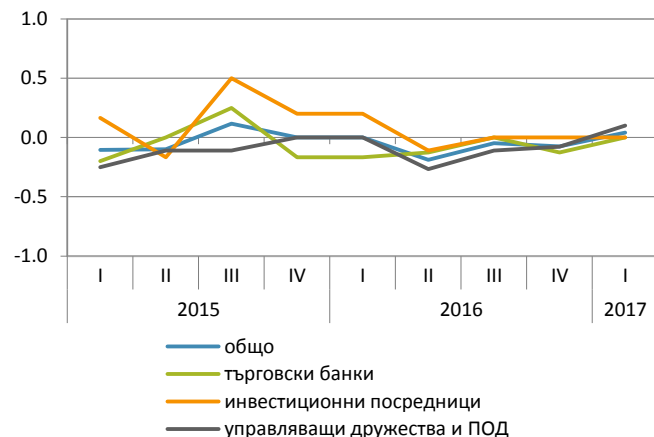
5. Основен лихвен процент

Финансовите посредници запазиха своето неутрално очакване за нивото на основния лихвен процент и през първото тримесечие на 2017 г. Отново изключително категорично преобладават отговорите, сочещи запазване на нивото на ОЛП. За разлика от предходната анкета, когато консолидираният резултат беше минимално отрицателен, сега той е на положителна територия. За това допринесоха прогнозите на много малък дял анкетирани за възможно раздвижване на основната лихва във възходяща посока.

ОЛП се задържа на минималната си възможна стойност от 0.0% от февруари 2016 г. до януари 2017 г. включително. Обемите на междубанковия пазар останаха ниски през третото тримесечие, но през декември отрицателните лихвени проценти започнаха да се повишават и на среднопотеглено ниво достигнаха 0% (при отделни пазарни инструменти се наблюдаваха и положителни лихвени проценти). През януари лихвените проценти се завърнаха минимално на отрицателна територия, но не може да се изключи възможността да са преминали най-ниската си точка.

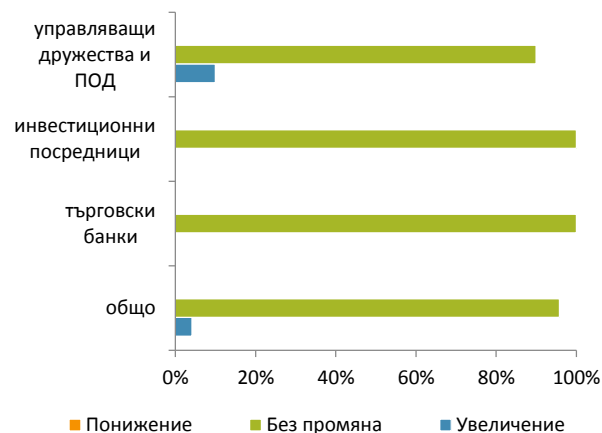
Запазване на равнището на ОЛП през първото тримесечие и възможно последващо минимално увеличение.

5-1. Какви са очакванията Ви за динамиката на основния лихвен процент през първото тримесечие на 2017 г. спрямо четвъртото тримесечие на 2016 г.?

Заб.: Очакванията на финансовите посредници за динамиката на основния лихвен процент са представени чрез претеглен показател. Когато той е близък до 1, това означава, че финансовите посредници очакват нарастване на основния лихвен процент. Съответно, когато показателят е близък до -1, то съществуват очаквания за неговото намаление.

– отговори по тип финансови посредници

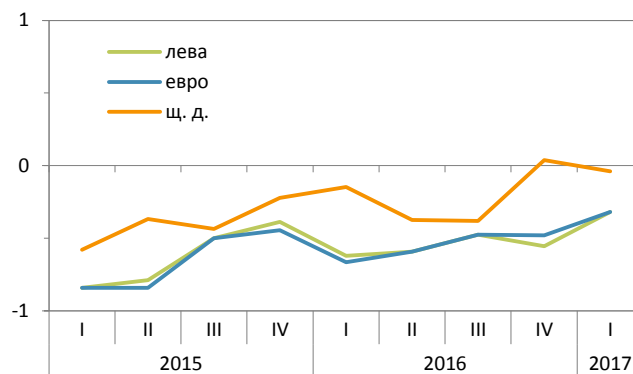

6. Лихвени проценти по депозити и кредити

Лихвените проценти по депозити и кредити в лева и евро ще продължат да се понижават през първото тримесечие на 2017 г. Според мненията на участниците в анкетата, обаче, това ще се случи в по-малка степен в сравнение с последните три месеца на предходната година. Обобщените резултати по отношение на депозитите и кредитите в щатски долари се понижават спрямо предходното издание, но остават близо до неутралното очакване, сочещо запазване на техните нива до края на прогнозирания период. Разликата в очакванията по валути вероятно са свързани и със засилващата се дивергенция на монетарните политики на ЕЦБ и Федералния резерв на САЩ.

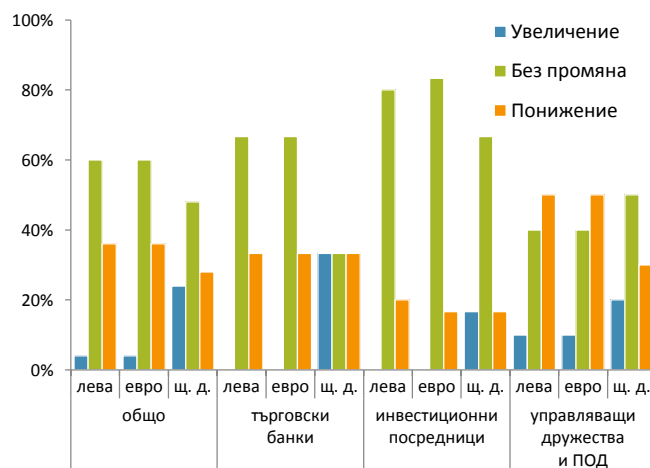
Средните лихвени проценти по депозити и в трите основни валути се понижиха през четвъртото спрямо третото тримесечие на 2016 г., като при деноминираните в щатски долари това се случи в по-малка степен. Това развитие е до голяма степен в синхрон с очакванията на анкетирания от предходното издание. Новите им прогнози за последващи понижения са consistentни с очакванията за ускорено нарастване на депозитите през първото тримесечие на 2017 г. Трябва да се има предвид, че банките вече са с ограничено поле за реакция, предвид близките до нула нива на лихвените проценти.

6-1. Какви са очакванията Ви за лихвените проценти по депозитите през първото тримесечие на 2017 г. спрямо четвъртото тримесечие на 2016 г.?

Заб.: Очакванията на финансовите посредници за динамиката на лихвените проценти по депозитите в лева, евро и щатски долари са представени чрез претеглен показател. Когато той е близък до 1, това означава, че финансовите посредници очакват нарастване на лихвените проценти по депозитите. Съответно, когато показателят е близък до -1, то съществуват очаквания за тяхното намаление.

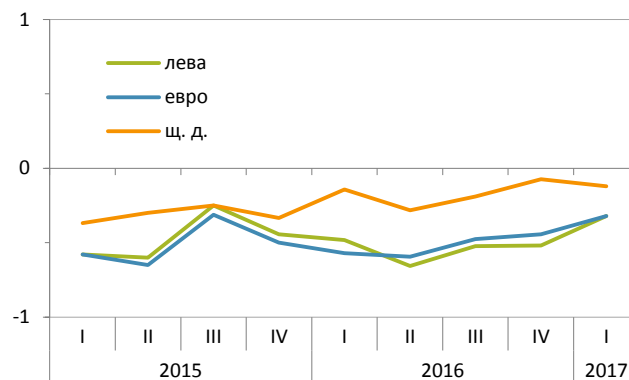
– отговори по тип финансов посредници

Лихвените проценти по кредити следваха до голяма степен прогнозираната от анкетирания динамика през четвъртото тримесечие на 2016 г. Процентите по заеми в лева и евро се понижиха, с изключение на тези по потребителските кредити в лева, докато при лихвите по кредити в долари липсваше ясна тенденция. Запазване на низходящата тенденция през първото тримесечие на 2017 г. изглежда възможно. Фактор за това ще бъде засилващата се конкуренция в банковия сектор на фона на нарастващо търсене на кредити.

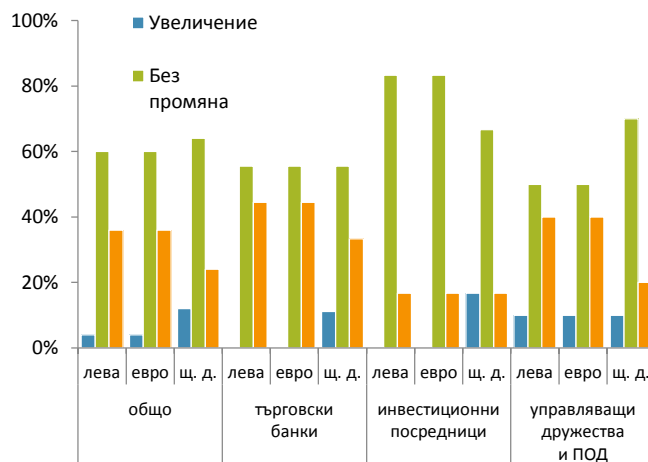
Лихвените проценти по депозити и кредити ще се понижават до март

6-2. Какви са очакванията Ви за лихвените проценти по кредитите през първото тримесечие на 2017 г. спрямо четвъртото тримесечие на 2016 г.?

Заб.: Очакванията на финансовите посредници за динамиката на лихвените проценти по кредитите в лева, евро и щатски долари са представени чрез претеглен показател. Когато той е близък до 1, това означава, че финансовите посредници очакват нарастване на лихвените проценти по кредитите. Съответно, когато показателят е близък до -1, то съществуват очаквания за тяхното намаление.

– отговори по тип финансови посредници

7. Борсови индекси

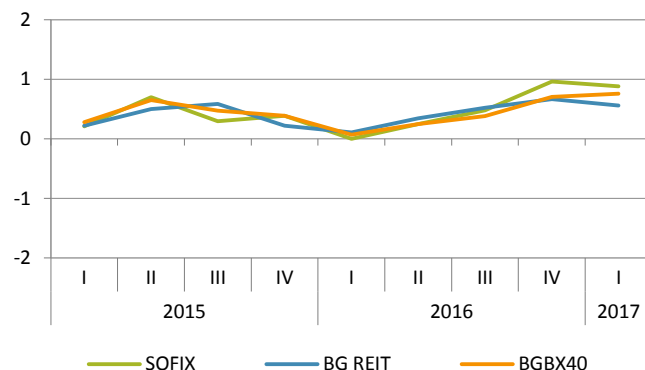
Очакванията на финансовите посредници за развитието на основните индекси на Българска фондова борса продължиха да бъдат позитивни и да очакват повишение през първото тримесечие на 2017 г. Балансовите оценки за SOFIX и BG REIT леко се понижиха спрямо предходното изследване. Очакванията на анкетираните от тогава напълно се оправдаха с оглед на развитието на основните борсови индекси през последното тримесечие на 2016 г., чийто годишни ръстове с изключение на BG REIT през октомври и ноември бяха двуцифрени.

Положителните очаквания на посредниците са в синхрон и с динамиката на пазарната капитализация на БФБ през последното тримесечие на 2016 г., както и с положителната им оценка за текущата икономическа ситуация.

Нагласите на анкетираните съвпадат и с положителните сигнали за някои от компаниите, листвани на БФБ с оглед на тримесечните им отчети, в т.ч. и водещите по ликвидност.

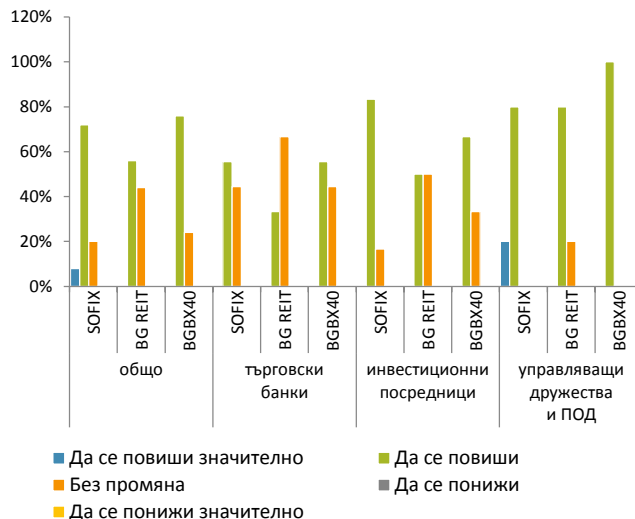
Оптимизмът за индексите на БФБ продължава и през първото тримесечие на 2017 г.

7-1. Какви са очакванията ви за борсовите индекси през първото тримесечие на 2017 г. спрямо четвъртото тримесечие на 2016 г.?

Заб.: Очакванията на финансовите посредници за посоката на движение на борсовите индекси са представени чрез претеглен показател. Когато той е близък до 2, това означава, че финансовите посредници очакват значително нарастване на борсовите индекси. Съответно, когато показателят е близък до -2, то съществуват очаквания за тяхното намаление.

– отговори по тип финансови посредници

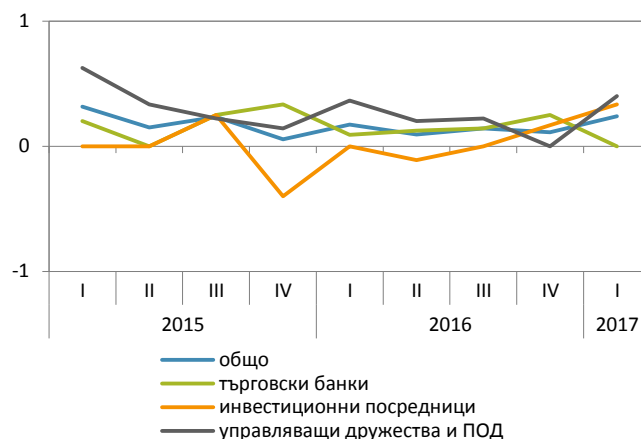
8. Междуфирмена задлъжнялост

Анкетираните финансови посредници допускат умерено нарастване на междуфирмената задлъжнялост през първото тримесечие на 2017 г. Консолидираният резултат е по-висок в сравнение с прогнозата им за последното тримесечие на предходната година, като делът на очакваните увеличения на показателя се повишава за сметка на считащите противоположното. Все пак, неутралното очакване продължава да бъде преобладаващият отговор.

Прогнозата на анкетираните не намира еднозначно потвърждение в резултатите от последните краткосрочни бизнес наблюдения за декември 2016 г. Всички участници в тях понижават очакванията си за бизнес състоянието си през първите 6 месеца на 2017 г. В същото време, при всички отрасли, с изключение на услугите, са налице отговори за подобряване на финансовото състояние. Предприятията от услугите и промишлеността са оценили по-положително текущото си състояние, а в противоположна посока са оценките на предприятията от търговията на дребно.

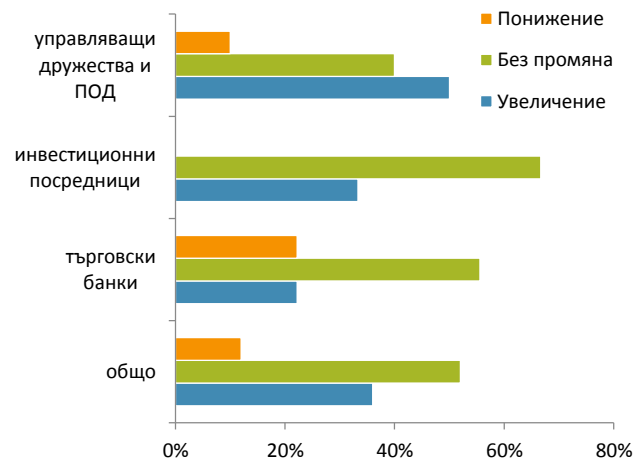
Повишение на междуфирмената задлъжнялост през първото тримесечие на 2017 г.

8-1. Какви са очакванията ви за междуфирмената задлъжнялост през първото тримесечие на 2017 г. спрямо четвъртото тримесечие на 2016 г.?

Заб.: Очакванията на финансовите посредници за изменението на междуфирмената задлъжнялост са представени чрез претеглен показател. Когато той е близък до 1, това означава, че финансовите посредници очакват значително нарастване на междуфирмената задлъжнялост. Съответно, когато показателят е близък до -1, то съществуват очаквания за нейното намаление.

– отговори по тип финансови посредници

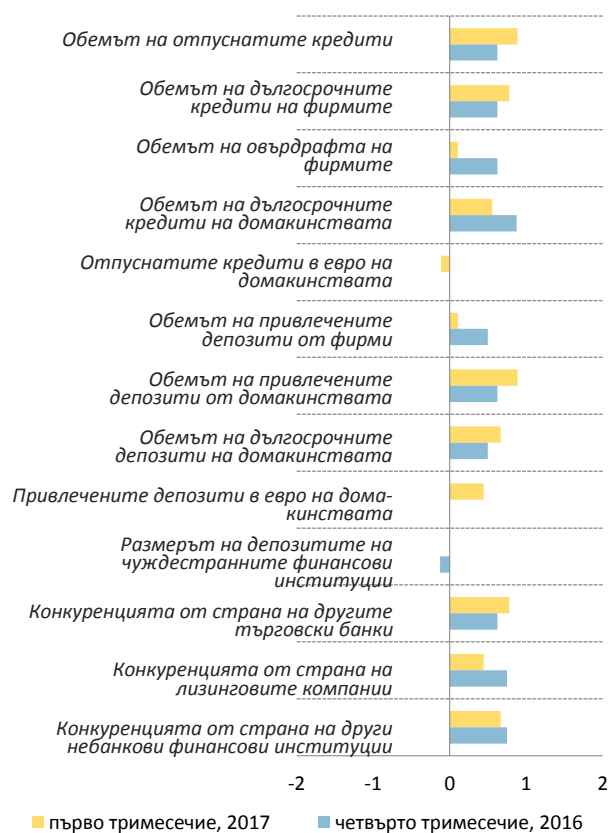

Очаквания за развитието на финансовите посредници

1. Търговски банки

Анкетираните търговски банки повишават очакванията си за нарастването на общия обем отпуснати кредити през първото тримесечие спрямо последното на 2016 година. Това, според тях, ще се дължи в най-голяма степен на по-високия растеж на дългосрочните кредити за фирми. Подобно очакване се подкрепя от последните налични данни. Именно тези кредити следваха стабилна възходяща тенденция през втората половина на 2016 г. и имаха най-голям принос за възстановяването на темпа на растеж на редовните корпоративни кредити в края на годината. Участниците в анкетата понижават прогнозите си за фирмения овърдрафт, след като очакванията им от предходното издание за леко нарастване не се оправдаха и тези кредити запазиха стабилния си темп на спад на годишна база. По отношение на кредитите за домакинства, отговорите показват слабо забавяне на нарастването на дългосрочните кредити. Това вероятно е косвен сигнал за умерен ръст на жилищните кредити. Банките считат, че домакинствата ще избягват да заемат

Очаквания на търговските банки за:

Заб.: За подробности [вж. методологичните бележки.](#)

в евро, като обемът на тези кредити дори може минимално да се свие. Причина за това са поизгодните лихвени условия по заемите в национална валута.

Анкетираните понижават оценките си за обема на привлечените от фирми депозити близо до нула. Очакването се подкрепя от забавянето на темпа на растеж на тези депозити през втората половина на 2016 г. и особено през декември. Известно ускоряване на растежа може да се очаква при депозитите на домакинствата. По-значително увеличение банките предвиждат при депозитите в евро, като домакинствата ще удължат срока на спестяванията си.

Привлечените от чуждестранни финансови институции депозити ще останат без промяна през първото тримесечие. Резултатът от очакването се повишава спрямо предходното изда-

ние, а основание за промяната дава нарастването на чуждестранните пасиви на банковата система в края на 2016 г. спрямо края на трето тримесечие .

Участниците прогнозираят засилване на конкуренцията вътре в сектора. Това очакване може да се свърже с постепенното ускоряване на ръста на кредитите за частния сектор, както и с евентуално разхлабване на консервативните кредитни стандарти на банките. Последното би обяснило и очакваната по-слаба конкуренция от страна на лизинговите компании, чието предимство пред банките по принцип се състои в по-лесния достъп до заеми, но при по-високи лихвени проценти. Според анкетираните, няма да има нарастване на конкуренцията от страна на останалите небанкови институции.

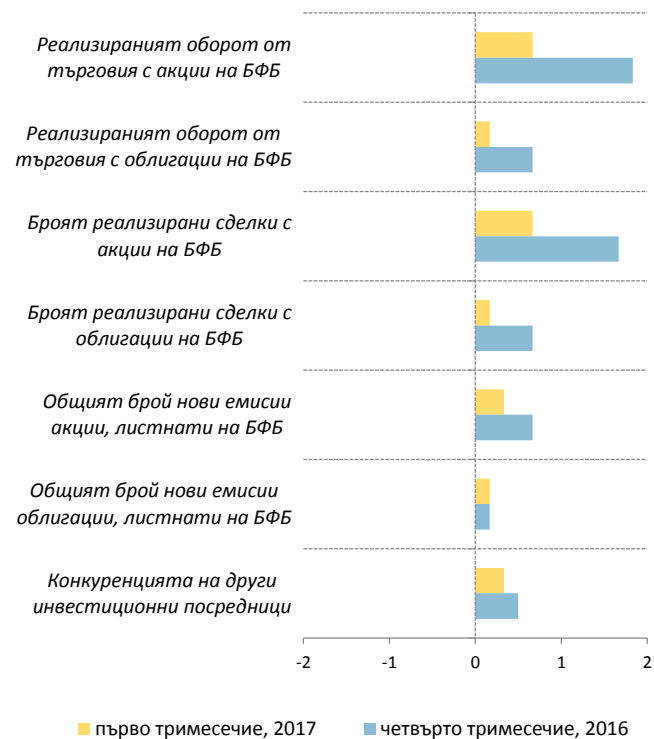
2. Инвестиционни посредници

Очакванията на инвестиционните посредници по отношение на активността на БФБ през първите три месеца на 2017 г. остават на положителна територия, но спрямо предходното изследване балансовите оценки са по-ниски. По отношение на реализирания оборот от търговия и брой сделки с акции анкетираните предвиждат умерено увеличение.

В сегмента за облигации, участващите в изследването запазват очакванията си от предходното тримесечие за леко увеличение на броя нови емисии облигации, листвани на БФБ. Това е в синхрон и с реализираната само една нова емисия през последното тримесечие на 2016 г.

И в това издание инвестиционните посредници продължават да очакват конкуренцията помежду им да продължи да се увеличава, но с по-слаби темпове спрямо четвъртото тримесечие на 2016 г.

Очаквания на инвестиционните посредници за:

Заб.: За подробности [вж. методологичните бележки.](#)

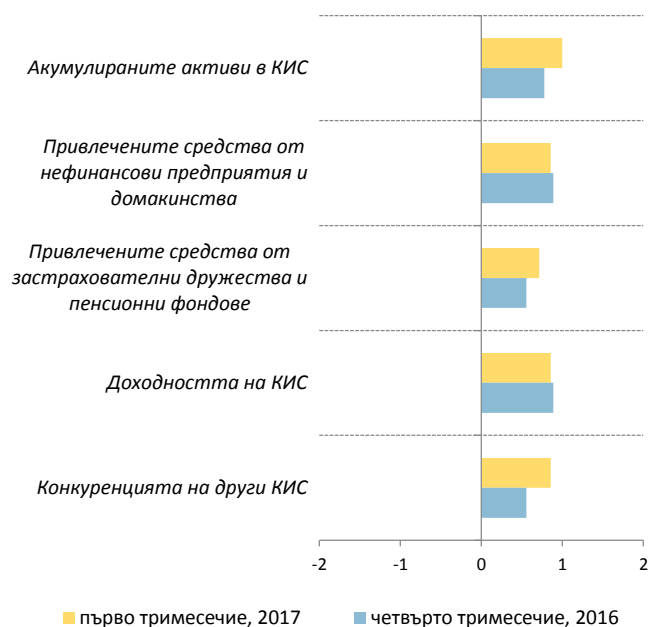
3. Колективни инвестиционни схеми (КИС)

Очакванията на управляващите дружества (УД) са по-оптимистични в техния сегмент в съпоставка с тези на инвестиционните посредници. Акумулираните активи в КИС леко ще ускорят растежа си на тримесечна база. УД считат, че привлечените средства от нефинансови предприятия и домакинства също ще продължат да нарастват с умерени, но по-ниски темпове. Ускорение на растежа се очаква при привлечените средства от застрахователни и пенсионни дружества. Това съвпада с тенденцията на нарастване на техните активи спрямо началото на 2016 г.

Тези очаквания съвпадат и с позитивните сигнали от капиталовия пазар през последните месеци на 2016 г., както и с оценката на анкетиранияте за текущата икономическа ситуация. По отношение на доходността на КИС, очакванията са за умерено нарастване.

За разлика от предходното издание, очакванията на КИС са конкуренцията помежду им да продължи да се увеличава, но с по-ускорени темпове.

Очаквания на управляващите дружества за:

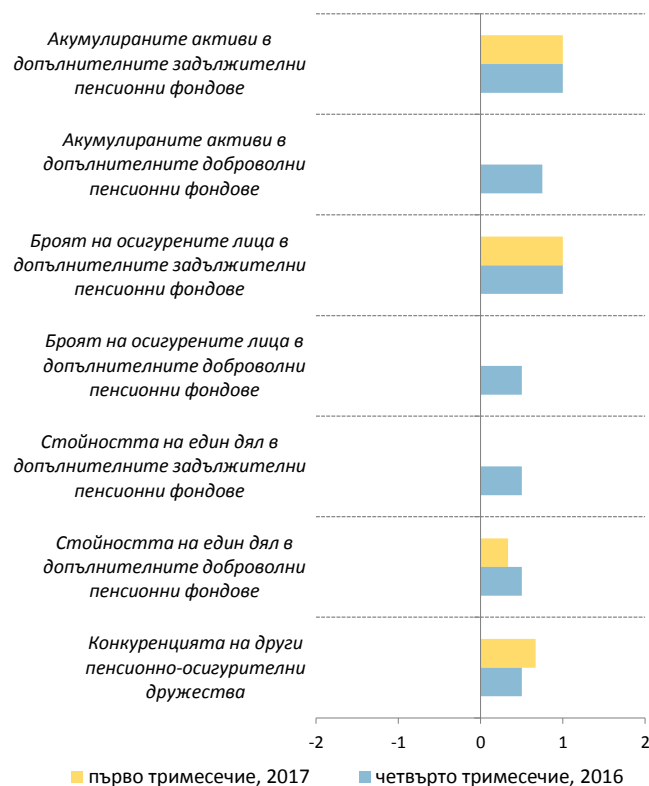

Заб.: За подробности [вж. методологичните бележки.](#)

4. Пенсионни фондове

Оценките на пенсионно-осигурителните дружества остават близки до тези от предходното тримесечие. По отношение на акумулираните активи и броят на осигурените лица в допълнителните задължителни фондове очакванията им са за умерено нарастване, като темпът ще се запази на нивата от последното тримесечие на 2016 г. Това е в синхрон с тенденцията на увеличение на акумулираните активи и брой осигурени лица предвид последните публикувани данни за деветмесечието на 2016 г. При допълнителните доброволни пенсионни фондове, очакванията на управляващите дружества са, че активите и броят на осигурените ще останат без съществена промяна спрямо последната анкета. Стойността на един дял ще се увеличи леко при допълнителните доброволни ПФ, докато при задължителните ще се запази на нивата от последното тримесечие на 2016 г. Това кореспондира и с отчетните данни за среднопретеглената доходност на годишна база на фондовете за ДПО за последния 24-месечен период до края на 2016 г., която леко нараства спрямо данните до трето тримесечие на 2016 г. Единствено тази на универсалните пенсионни фондове остава близко до постигнатата до трето тримесечие на

Очаквания на пенсионно-осигурителните дружества за:

Заб.: За подробности [вж. методологичните бележки.](#)

2016 г. Според ПОД, конкуренцията през първото тримесечие на годината ще бъде още по-силно изразена спрямо края на 2016 г.

Специфичен въпрос:

Според Вас, ще продължат ли възходящите тенденции на пазара на жилищни имоти в България по отношение на цени/търсене в средносрочен план?

Във връзка с наблюдаваното оживление на пазара на жилищни имоти, в т.ч. и ускореното възстановяване на индекса на цените на жилища през 2016 г., в това издание потърсихме мнението на финансовите посредници дали според тях ще продължат възходящите тенденции на пазара на жилищни имоти в България по отношение на цени и търсене в средносрочен план.

Обобщените мнения на анкетираните финансови посредници ясно открояват очаквания за продължаващ умерен ръст. Това са посочили 72% от запитаните, като търсенето според тях ще бъде движено от ниските лихвени проценти и възвръщаемост на финансовите инвестиции. Търговските банки са с най-голям дял – 78% от тях са посочили този отговор, а останалите 22% – „друго“.

При инвестиционните посредници също преобладаващите отговори показват очаквания, че възходящите тенденции на пазара на жилищни имоти ще продължат с умерени темпове. Около 16.7% от тях считат, че проблемите свързани с регулацията и посредничеството на пазара ще

имат по-скоро задържащ ефект върху търсенето, а 16.7% са посочили „друго“.

Само 10% от управляващите дружества и ПОД са посочили, че очакват пазара да продължи да се развива с ускорени темпове. Очаквания за умерен ръст на цените са посочили 70% от ПОД, а останалите два възможни отговора имат по 10%.

Сред посочените други мнения на финансовите посредници са, че ценово пазарът почти е достигнал точката на минимизиране на доходностите, което ще има задържащ ефект с възможност за рязка корекция във възходяща посока.

Сред посочените допълнителни фактори е, че лихвените равнища и икономическата активност влияят позитивно на пазара, но все още нивото на необслужваните ипотечни кредити е

високо и банките притежават значителен брой имоти, придобити от необслужвани кредити. Това е причина в средносрочен план все още да не се прогнозира балансиране на пазара в ценово отношение.

Други получени коментари от финансовите посредници по темата са, че очакват тенденциите на пазара да останат без промяна в средносрочен план.

— Методологични бележки

Икономическа ситуация

В общата част са анализирани агрегираните очаквания на финансовите посредници относно икономическия растеж, инфлацията, заетостта, основния лихвен процент, валутния курс на лева спрямо щатския долар, лихвените проценти по кредити и депозити, борсовите индекси и междуфирмената задлъжнялост. Очакванията на отделните групи финансови посредници са представени чрез претеглени показатели. На отделните положителни отговори (в някои случаи са два, а в някои случаи един) се дават стойности 1 и 2 (при наличието на два положителни отговора) и 1 (при наличието на един положителен отговор). Неутралният отговор получава стойност 0. Отделните отрицателни отговори (в някои случаи са два, а в някои случаи един) получават стойности -1 и -2 (при наличието на два отрицателни отговора) и -1 (при наличието на един отрицателен отговор). Процентът на участниците, посочили съответния отговор, се използва като тегла при изчисляването на претегления показател. Когато показателят е близък до 1 (в някои случаи близък до 2), това означава, че финансовите посредници очакват нарастване (респективно значително нарастване) на съответната икономическа променлива. Съответно, когато показателят е близък до -1 (в някои случаи близък до -2), това означава, че финансовите посредници очакват намаление (респективно значително намаление) на съответната икономическа променлива. Когато показателят получава стойност близо до 0, може да е сигнал или за силна разнородност в очакванията на финансовите посредници, или за очаквания за непроменливост на разглежданата икономическа променлива.

Очаквания за развитието на финансовите посредници

В специфичната част са представени очакванията на отделните групи финансови посредници относно развитието на тяхната дейност. Очакванията са представени чрез претеглени показатели, аналогични на използваните в общата част на анкетата. При всички показатели са налице по два положи-

телни, два отрицателни и един неутрален отговор. По този начин претеглените показатели могат да приемат стойности между 2 (значително нарастване) и -2 (значително намаление). Когато показателят получава стойност близо до 0, може да е сигнал или за силна разнородност в очакванията на финансовите посредници, или за очаквания за непроменливост на разглежданата икономическа променлива.

Специфичен въпрос:

Ще продължат ли възходящите тенденции на пазара на жилищни имоти в България по отношение на цени/търсене в средносрочен план?

Възможните отговори бяха три: Да, с ускорени темпове. Търсенето ще нарасне вследствие на икономическия растеж и положителните тенденции на пазара на труда; Да, с умерени темпове. Търсенето ще бъде движено от ниските лихвени проценти и възвръщаемост на финансовите инвестиции; Не, някои от проблемите свързани с регулацията и посредничеството на пазара ще има задържащ ефект върху търсенето. На участниците бе дадена и възможност да добавят техен отговор. Резултатът е представен на графика, показваща процента от анкетираните финансови посредници, посочили съответния отговор, като са обособени и отделните групи финансови посредници.

ISSN 2367-4733

© Министерство на финансите, 2017 г.

Дирекция "Икономическа и финансова политика"

София 1000, ул. "Г. С. Раковски" 102

<http://www.minfin.bg/bg/page/870>

e-mail: secretary.evp@minfin.bg